

Ивана Ј. Стојановић

СТРАНАЦ У НИШУ

Ох, откако сам стигла у овај Ниш нисам се наспавала. Бука на све стране! А и овај стан у центру града, поред два факултета и аутобуске станице. Студенти, путници, аутобуси, јурњава унаоколо. Просто да човек полуди. Немаш мира ни ноћу. Па ту су и голубови, и они траже нешто своје и не прихватају придошлице. Па и овај мој рођак Миливоје баш је морао да нађе дрво у центру града. Могоа је и на периферији негде. Као да тамо нема дрвећа. Има! И то бољих, лепших, са богатијим крошњама и дебљим стаблима. Погледај ово: мало, тесно стабло, једва довољно за једног, а камоли за двоје. Не смем ни да му се пожалим, каже ми да је он закупио ово дрво и да нема права да улази у друга. А преварио се. Мислио је да ће дрво порастати и раширити своје стабло, а оно је остало такво, чак се мало и осушило, каже. Ех, није ми ово моја дивна шума где сам могла да бирам сваке ноћи у које ћу дрво да спавам. Додуше, свађала сам се понекад са совом, али како она ноћу није спавала, глупа птица, нисам имала неких великих проблема. А уколико би ми досадило дрвеће, могла сам да легнем напољу, на трави, и да посматрам небо. То је доживљај! Сребрнаста лопта одскочила би високо на тамном небу. Своју светлост пружала је ка земљи, покушавајући да осветли тамну летњу ноћ. Та светлост била би толико јака да, када бих погледала око ње, не бих видела ниједну звезду, као да и не постоје, и као да, тако трепераве и сићушне, не приказују сву бесконачност космоса. Тако тихе, оне су се предавале пред јачом силом која је дошла и потпуно их заклонила својом снажном светлошћу. Та светлост обасјавала је модро-зелене горе свуда око мене, брежуљке прекривене

четинарима, маховином, сувим камењем. Посебно је волела да се купа у језеру у долини шуме. Е, то је живот! Седиш на једном камену, изнад тебе месечева глава са својим малим сестрицама, гледаш га како се доле испод тебе купа, а онда стидљиво побегне даље. Свуда околу тишина, сви спавају, само ти ветрић помера реп и она глупа сова тек ту и тамо захуче негде из даљине. А овде, Месец не можеш ни видети од ових сивих, високих зграда, појави се на трен и одмах нестане, звезде се губе од уличних светиљки, свежи ветрић убија дим из аутобуса и аутомобила, реп ми смрди на гареж и чађ. Не могу да лутам околу и једем оно што ми се свиђа, него морам да једем ове старе орахе и лешнике које је Миливоје сакупио још одавно. Два дана сам овде, а још се нисам поштено прошетала. Миливоје ми је забранио да силазим са дрвета без њега, а он је по цео дан одсутан. Баш је глуп. Као да ме он овде довео, сама сам дошла, па сам остала жива и здрава. Изаћи ћу бар на грану, па ћу одозго посматрати свет. Ако ништа друго, овде бар никад није досадно. Стално неко негде пролази, свашта можеш да видиш.

Види, нигде сунца! Не знам само да ли је облачно или је ово због аутобуса и њиховог дима. Баш без везе, све је сиво. Киша само што не падне. А у шуми кад пада киша, то је тек прича за себе! Ако се налазиш у некој густој шуми са великим крошњама, сазнаш да пада киша тек кад она буде при крају са падањем. Не видиш кад се наоблачи, не осетиш прве капи. Тек чујеш кад загрми да се сва дрвећа затресу, а кад до тебе дођу прве капи, то обично буду и последње из облака. После се дуго цеде са лишћа, али онда се и сунце појави, па тако, пресијавајући се, ове капи испаре. Тако ти миран седиш испод тог дрвећа, грицкаш лешник, прође опасна киша, а да ниси ни покисао. После слушаш приче малог миша који обично скита

около и не успе да се сакрије, како је то била највећа олуја икада у његовом животу. Док цеди свој танки репић, каже како сам паметна што нисам излазила напоље, иначе никад не бих осушила свој густо реп. Па наравно да сам паметна, иначе се не бих звала веверица. Била бих несмотрена као овај миш и плашила се свега, или бих била глупа као она сова што по цео дан спава, а ноћу жури истог овог миша који се, ето, и те ноћи срећом сакрио и утекао јој. Тек што сване и сунце се промоли иза брда, сови се приспава од силног лутања, а мали миш се буди одморан, пошто је целе ноћи спавао у некој рупи, без икакве опасности. Ето зашто је лепо бити веверица. Преко дана грицкаш лешнике, скупљаш их за зиму, гладеш своје крзно, сунчаш се, проћаскаш са врапцем и његовом женом, а ноћу, док се ово двоје жури, ти уживаш у месечини и ветрићу.

Сад, кад овако размишљам, видим колико ми све то недостаје. Док сам била тамо, било ми је досадно, а сада, видим да је то мој живот и оно што ме чини веверицом. Добро, и Миливоје је веверица, али он је рођен овде па му је све ово нормално... Јаој, види оног мученика! Како је мршав! Па њега би мало јачи ветар у шуми одувао. Или можда не, због ова два ранца која носи. Ал' је смешан. Чини ми се да су они тежи од њега. Како ли их само носи, и то овако брзо ходајући?! Где ли се то жури, да ми је знати? Можда на испит? Миливоје ми је рекао да студенти у овом периоду полажу те неке испите. Причао ми је синоћ како се нагледао разних студената. Неки су били весели јер положи испит, други забринуте јер не знају резултате, неки су плакали и проклињали судбину јер су пали. Морам признати, тежак је тај њихов живот. Не бих волела да будем студент. Само кад погледам овог малог сиротана, видим да то није леп живот. Или можда и јесте. Види ове две студенткиње. Како су

лепе и како су лепо обучене! Њима студирање изгледа прија, или им иде добро! Сигурно је да им студирање иде од руке, лако и сигурно као мени скупљање лешника у јесен. Ево, види како се у знаку поздрава, без имало бојазни, благо осмехнуше овом професору што им иде у сусрет и разговара телефоном. Оном, у сивом оделу и белој кошуљи која је пола испала из панталона. Баш је аљкав!

Како ме нервирају ови аутобуси. Само праве буку. Па и ови људи! Зар баш морате њима да идете, не можете мало да прошетате?! Кад их не бисте користили, они не би ни радили и не би правили оволику буку и оволики смрад. Људи су право чудо! Кукају како аутомобили и аутобуси загађују ваздух, а онда седну и одвезу се истим тим аутомобилима и аутобусима. Никад ми неће бити јасни. Можда сам ја испала из неког другог времена, или сам само глупа.

Јао, види оног туристу како једе ону пљескавицу. И јуче је јео исто. Знам, запамтила сам га по овом шорту и овом бесциљном тумарању околу. Исто тако и ја тумарам, тако и знам да је туриста.

А шта ли раде ово две средњошколке? Крију се једна иза друге и смеју као луде. Од кога ли се то крију? Чекај да видим. А-ха! Од оног дечка тамо! Сигурно им је симпатија. Дечје глупости. У ствари, глупости људи на међи. Нису ни деца, а нису ни одрасли. Неозбиљни су, а улазе у тако озбиљну ствар као што је љубав. Ах, љубав! Најлепше што је бог могао да створи. Волети значи живети. Живети у срцу неког другог, али и чувати то друго биће у свом срцу. Волети – треперити попут листа на ветру и летети високо ка небу, препуштајући се његовој силини, не бојећи се пада. Чак и ако паднеш, знаш да си пао са тако велике висине, па ти и није жао. Био си горе, видео ватру, жар и топлину другог бића, и више није важно какав је пад, јер те та ватра чини снажним, још увек горећи у теби.

Досадно ми је овде на грани. Спустићу се доле, можда нађем нешто свежије за јело, а могу и улицу да пређем. Ићи ћу где и сви ови људи и пазићу да ме кола не ударе. Овде је тако опасно. Сваког часа неко може да те прегази. Види оног како јурца овим колима. Ево и ове жене на клупици га коментаришу. А оне, тек пошто седоше, дошавши из различитих праваца, схватише да се познају. Пожелеше добар дан једна другој и почеше да разговарају. Из приче сам сазнала да једна има два сина и троје унучади, а друга шећер, висок притисак и два пса. Хм... занимљива ова жена. Ко ли се брине о њој? Пси сигурно не. Можда људи мисле да су они одани и прави пријатељи, али то уопште није тачно. Сви су они фини док их не удомиш, а онда настане хаос. То се за веверицу не може рећи, наравно. Ми смо веома питома створења, и ја лично бих врло радо ову жену врло лепо пазила.

Ипак, људи су зли. Јуче, док сам шетала са Миливојем, једна девојчица је хтела да нас помази, а мајка је одвукла од нас и рекла јој да можда имамо беснило. Ма да, сигурно! Две мирне веверице шетају и не дирају никог, а имају беснило?! Та жена је зла, не брине за туђа осећања, ни за животиње, нити за своје дете. Оно је само хтело да се игра са нама, а она му то није допустила. Тако му краде детињство, краде му дивне тренутке радости. Људи нису онакви како их је моја мајка описивала Миливоју и мени. Немају оне радости у себи, немају сјај у оку, већ само негде журе. Миливоје каже да су постали материјалисти, једини циљ им је да имају што више новца, да имају неке скупе аутомобиле, телефоне. Љубав више не постоји, ни младића који носи девојци руже, ни девојака које маштају о миру и топлини коју пружа вољено биће. Тако је бар раније било, по причи моје мајке. Сада је свет тако хладан, суров и покварен, овде нема места за једну малу веверицу као што сам ја. Моје место је

у шуми, тамо где се месец купа у језеру, где сова јури миша док он спава, а врабац слуша певушење своје жене и гледа је заљубљено као првог дана када су се упознали. Тамо ја припадам, у свету мира, тишине и љубави.

Наталија Станковић, Филозофски факултет